

Iks ging weer eens pleiten

Leo van Osch

In al de jaren dat X advocaat was, was het de tweede maal dat hij naar Middelburg afreisde. Het was die dag precies een jaar geleden dat hij in dezelfde stad zijn schoonmoeder had begraven. X had de oproep van de rechtbank tweemaal gelezen en zijn agenda van het jaar ervoor erbij genomen om er zeker van te zijn dat het dezelfde dag in december, een paar dagen voor Kerstmis, betrof.

Bijgeloof was natuurlijk bij uitstek iets voor simplen van geest, sprak hij zichzelf moed in, maar dit soort toeval was hem niet echt welgevallig.

Het was nog donker geweest toen hij van huis was gefietst, zijn vrouw, die haar vader op die dag ging bezoeken, achterop. Op het fietspad was gestrooid en de hele weg naar het station knerpten de banden door een mengsel van rijp en zout.

Onderweg in de trein had ieder zijn eigen gedachten gehad. X was al bezig met de zaak, een verzoek voortzetting alimentatie na twaalf jaar voor een hem sympathieke oudere dame die het gevoel voor decorum alleen verloor als ze het over de Jappen had.

Zijn schoonvader kwam hen ophalen en zette X af bij de rechtbank, een tamelijk nieuw gebouw van beton, glas en staal aan de rand van het oude centrum. Daarvoor was de rechtbank sinds mensenheugenis gevestigd geweest aan een halve vissenkomp aan het Hofplein. Van dat interieur stond X, behalve een kronkelig gangenstelsel, krakend parket en veel houten lambrisering, weinig meer bij.

Dat alles was nu afwezig. Het interieur oogde modern, glad en zakelijk. Veel glas ook van binnen. In de hal stonden witte kunststof lettervormen van een halve meter hoog, die samen tot woorden als *wet* en *recht* stonden gegroeped.

De zitting was op de eerste verdieping. Aldaar aangekomen vroeg X de weg naar de advocatenkamer

aan een koffiejuffrouw, maar ze keek hem niet-begrijpend aan. Na wat omzwervingen bereikte X een kleine ruimte, waar antiek en modern om de aandacht streden. Oude kasten aan de wand met dito leren folianten vloekten met een grove, mogelijk door een confrère op de plaatselijk volksuniversiteit vervaardigde grenenhouten tafel in het midden van de kamer. Op een oud bijzettafeltje een klein faxapparaat en wat fotolijstjes met vergane dekens. Tegen de wand van glazen bakstenen hing het pronkstuk van

de advocatenkamer, het in donker eikenhout gelijste tableau met daarop vanaf midden 19^e eeuw de keurig gekalligrafeerde namen en voornamen van advocaten met het jaar van in- en uitschrijving. Hoogst informatief. X zocht de naam van zijn gewaardeerde tegenstrever, die kantoor hield in zijn geboortestad. Van hetzelfde jaar van beëdiging als X en luisterend naar de naam Herman, zo zag hij.

Terwijl hij aan de knoepjes van zijn toga prutste nam X de lijst nog even door om te zien of er vakboeders en/of -zusters van het tableau waren geschrap, maar hij kon geen doorhalingen ontdekken. 'Godvrezende types en wijkende van het kwaad', mompelde X voor zich uit.

X begaf zich naar de wachtruimte, waar hij zijn cliënte begroette. Ook hier alles zakelijk en kil. Een geslaagde aquarel van het oude gebouw versterkte het gevoel van vervreemding. Ze dienden enige tijd te wachten. Zijn cliënte kende Herman en wees hem aan, een voor zijn leeftijd vroeg oude en ernstig ogende man.

In de wachtruimte had justitie blanco boeken neergelegd waar wachtende justitiabelen hun gemoed konden luchten. Dat had fraaie staaltjes racisme opgeleverd, constateerde X. Het boek leek hem goed voor twee strafbare feiten per bladzijde en een beetje OM kon zich op die manier aan het werk houden.

Eindelijk riep de bode hun zaak uit. De jonge rechter zat met zijn rug naar een grote raampartij. Achter hem verraadde een inktzwarte wolkenpartij de komst van een winterse bui. 'Herman' en X pleitten zonder dat de magistraat veel sjoeg gaf. Partijen zelf vereffenden verbaal nog wat openstaande rekeningen maar hij luisterde maar half. Buiten was het lichtjes gaan sneeuwen en zijn gedachten dwaalden af naar de begraafplaats, een paar honderd meter verder, waar de sneeuw het graf van zijn schoonmoeder zou overdekken.

n

